

02

ŽEPNI VARNOSTNI
PRIROČNIK

Varno ravnanje s plinskimi jeklenkami

MESSER
Gases for Life

Spoštovani uporabnik plina,

Messer proizvaja in dobavlja široko paleto plinov.

Plinske jeklenke so prenosna tlačna oprema, ki predstavlja določena tveganja, zato je potrebno z jeklenkami ravnati previdno. Plinske jeklenke so težke in glede na njihovo velikost je lahko ravnanje z njimi zahtevno. Ventili jeklenk so načeloma robustni. Kakorkoli, upoštevati je potrebno določena navodila, saj so plinske jeklenke pod visokim pritiskom in lahko vsebujejo nevarne pline.

S tem varnostni priročnikom vas želimo informirati o osnovnih pravilih ravnanja s tlačnimi plinskimi jeklenkami. Ravnanje se

nanaša na ročno ali preprosto mehansko metodo ali dejavnost premikanja ali prevažanja posamezne plinske jeklenke.

Priporočamo vam, da priročnik vedno hranite pri roki.

Pomembno

Z vsakim našim proizvodu dobite tudi varnostni list, kjer so navedena vsa pomembna varnostna navodila za plin v jeklenki. Prosimo, da le tega natančno preberete.

Vaša ekipa Messer

Plinska jeklenka

Plinska jeklenka je tlačna posoda za plin z možnostjo ponovnega polnjenja, namenjena transportu in skladiščenju plinov. Njena prostornina običajno znaša od 3 do 60 litrov pri tlaku do 300 barov.

Glavne nevarnosti

Plinske jeklenke so težke, saj so izdelane iz kovine in morajo prenesti visok tlak. Poleg tega so dolge in ozke, zato so v pokončni legi nestabilne in se lahko zlahka prevrnejo, če niso zavarovane proti padcu. Vsi plini v jeklenkah so pod tlakom in imajo svoje specifične lastnosti, ki predstavljajo prednosti uporabe plina, vendar pa tudi določena tveganja, ki jih moramo poznati.

Plinske jeklenke so precej težje, kot je videti.

Prejem plinskih jeklenk

Prepričajte se, da je jeklenka opremljena z nalepko, ki je enostavno čitljiva.

Prepričajte se, da se podatki o proizvodu na nalepki ujemajo z vašim naročilom.

Če nalepke ni oziroma je nečitljiva, plinske jeklenke ne uporabljajte. **Zamenjajte jo** s plinsko jeklenko z nalepko v dobrem stanju.

Kot nov uporabnik morate prejeti ustrezen varnostni list z nadaljnjimi **varnostnimi navodili** za plin, ki ste ga prejeli.

Preverite UN številko

UN številka je štirimestna identifikacijska številka namenjena identifikaciji nevarnih snovi v okviru mednarodnega cestnega transporta.

Pozanimajte se o:

- lastnostih plinov in z njimi povezanimi nevarnostmi
- varnostnemu listu
- varnem prevozu, nakladanju in razkladanju plinskih jeklenk
- varnem shranjevanju plinskih jeklenk
- varnem ravnanju s plinskimi jeklenkami in povezano opremo
- ukrepih v sili

Splošna varnost

Bodite pozorni na morebitna tveganja v vašem delovnem okolju, ki lahko predstavljajo nevarnost pri ravnanju s plinsko jeklenko.

Uporablajte ustrezno osebno zaščitno opremo, kot so rokavice in zaščitni čevlji.

Prepričajte se, da lahko jeklenko varno primete.

Nikoli se ne lotite ravnanja s plinskimi jeklenkami, če ste utrujeni, fizično omejeni ali pod vplivom zdravil, alkohola oziroma drog.

Osnovne informacije o ravnanju s plinskimi jeklenkami

Plinske jeklenke skladiščite pri normalnih temperaturah okolja. Prekomerna vročina bo povzročila povišanje notranjega tlaka in lahko negativno vpliva na trdnost plinske jeklenke. V izjemnih primerih lahko plinska jeklena počí. Plinskega gorilnika ali katerega koli drugega vira odprtega ognja nikoli ne usmerjajte proti plinski jeklenki.

S plinsko jeklenko ravnajte previdno, da preprečíte kakršno koli poškodbo jeklenke, ki bi lahko nastala zaradi zunanjih vplivov.

Pri nakladanju ali razkladanju plinskih jeklenk le teh ne mečíte z vozil ali platform. Pri tem lahko poškodujete samo plinsko jeklenko ali njen ventil, kar poviša tveganje za uhajanje plina. Prepričajte se tudi, da težji predmeti ne morejo poškodovati plinske jeklenke. Udrtine lahko zmanjšajo moč sten jeklenke in jeklenka posledično počí.

Hranite proč od električne opreme za varjenje, žarečih kovin in drugih virov toplote. Vedno ohranjajte varno razdaljo med plinsko jeklenko in plinskim gorilnikom. Kakršno koli iskrenje med orodjem in plinsko jeklenko lahko povzroči lokalno pregretje stene plinske jeklenke.

Plinska jeklenka in njen ventil naj bosta vedno čista. Preprečíte, da bi plinska jeklenka ali ventil jeklenke prišla v stik z oljem ali mastjo.

Oznake, ki so trajno vklesane na plinsko jeklenko, vsebujejo pomembne informacije o njeni proizvodnji, uporabi in certifikaciji. Teh podatkov nikoli ne spreminjajte ali poškodujte.

Nikoli ne poskušajte popravljati ali barvati plinske jeklenke. Poškodovana plinska jeklenka ni varna za uporabo. **Vse poškodovane plinske jeklenke ločíte od ostalih in jih ustrezno označíte. Obvestíte podjetje Messer in dopustíte natančen pregled poškodovanih jeklenk.** Nikoli ne prikrivajte ali zatajíte poškodb na plinski jeklenki. S tem ogrožate svojo varnost in varnost drugih, kar lahko nosi pravne posledice.

Plinske jeklenke uporabljajte samo v kombinaciji s čisto in neoporečno opremo (npr. regulator tlaka).

Plinske jeklenke so namenjen za uporabo plina iz jeklenke. Plinskih jeklenk nikoli ne poskušajte ponovno polniti, ne glede na vrsto plina.

Prazne plinske jeklenke ali jeklenke s pretečenim datumom pregleda vrnite podjetju Messer. Jeklenk, ki niso vaša last, nikoli ne zavrzíte kot odpadek ali staro železo.

Prazne plinske jeklenke čim prej vrnite podjetju Messer.

Ravnanje s plinskimi jeklenkami

Izogibajte se, kolikor se da, ročnemu ravnanju s plinskimi jeklenkami. Priporočamo uporabo mehanskih pripomočkov (vozički za plinske jeklenke, viličarji, ipd.).

Prepričajte se, da je plinska jeklenka ustrezno pričvrščena na mehanski pripomoček in da je ventil jeklenke zaprt.

Pred transportom plinske jeklenke odklopite vso priključeno opremo (kot so regulatorji tlaka) in namestite zaščitno kapo ventila.

Bodite pozorni na okolijske pogoje. Mokre, vroče ali mrzle jeklenke, lahko imajo neugodne posledice za varno rokovanje z jeklenkami.

Kotaljenje (rolanje) jeklenke je pogosta tehnika ravnanja z jeklenkami. Jeklenko rahlo nagnite, z eno roko jeklenko držite pod rahlim kotom, med tem ko z drugo jeklenko vrtite okoli vzdolžne osi, tako da premikate telo jeklenke.

- Ena roka naj bo na zaščitni kapi ventila (ali v izjemnih primerih na vratu jeklenke, če kotalite jeklenko brez zaščitne kape).
- Druga roka naj bo na telesu jeklenke.
- Jeklenka naj bo v skoraj pokončnem položaju.
- Premikajte jo počasi in kontrolirano. **NE HITITE.** Plinskih jeklenk ne kotalite po stopnicah ali po neravnih ali mehkih površinah.

Plinske jeklenke po tleh nikoli ne valite v vodoravnem položaju. Tako lahko poškodujete ali celo odprete ventil jeklenke, če z njim zadenete ob oviro. Poleg tega lahko grobe površine poškodujejo oznake, nalepko in barvo plinske jeklenke.

Nikoli ne kotalite dveh plinskih jeklenk hkrati.

Nikoli ne poskušajte ujeti padajoče plinske jeklenke. Plinske jeklenke so izdelane tako, da lahko vzdržijo takšen udarec. Zato se enostavno umaknite proč in pustite, da plinska jeklenka pade.

Ročno dviganje plinskih jeklenk

Preden dvignete padlo jeklenko, preverite, ali se ji lahko varno približate. Prepričajte se, da plinska jeklenka in ventil jeklenke nista poškodovana in da ne puščata. Prepričajte se, da v bližini jeklenke ni nevarnosti spotika.

Nadenite si osebno varovalno opremo (čevlje in rokavice).

Z obema rokama primite vrat plinske jeklenke ali zaščitno kapo ventila. Plinske jeklenke nikoli ne dvigajte za ventil jeklenke.

Z ravnim hrbtom dvignite plinsko jeklenko in se pri tem premikajte naprej.

Ko je plinska jeklenka v vzravnem položaju, jo zavarujte proti padcu.

Posamezne plinske jeklenke in palete za jeklenke

Plinske jeklenke se običajno prevažajo in skladiščijo na namenskih paletah za jeklenke. Ko jemljete jeklenko iz palete ali jeklenko nameščate v paleto, bodite pozorni na različne nevarnosti.

Prečnica palete lahko pade, če je ne zavarujete proti padcu. Plinske jeklenke lahko zdrsnejo nazaj, ko jih premikate po klančini palete..

Pazite, da se vam prsti ne ujamejo med jeklenke.

Uporablajte ustrezna zaščitna oblačila.

Do dodatnih **žepnih priročnikov za varnost** lahko dostopate na naši spletni strani ali pa jih prejmete neposredno pri naših strokovnjakih.

Pomembno

Ta žepni priročnik vsebuje samo splošne informacije. Ne nadomešča usposabljanja in ni namenjen usposabljanju. Messer ne prevzema odgovornosti za informacije v tej brošuri. Priročnik ne vsebuje pravnih nasvetov, izključno vi ste odgovorni za upoštevanje vseh veljavnih zakonov in predpisov.

Messer Slovenija d.o.o.

Jugova ulica 20

2342 Ruše

www.messer.si

info.si@messergroup.com

00386 2 669 03 00

